

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Ahmet Eşref FAKIBABA tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

M. Bakan

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Günümüzde dünya genelinde her yıl 2,5 milyon ton pestisit kullanılmaktadır. Kullanım talimatlarına uyulduğu sürece pestisitlerin insan ve çevre sağlığı için bir tehdit doğurmayacağı söylense de bilim insanları tarafından bunun doğru olmadığı ifade edilmektedir.

Klorpirifos (Chlorpyrifos) bir pestisittir. Doğada uzun süre parçalanmadan kalmakta; bulaştığı çeşitli canlıların dokusunda birikim yapmaktadır. Örneğin Klorpirifos molekülü toprakta aylarca parçalanmamakta ve zehirli etkisi bu süre boyunca devam etmektedir.

Dünyanın en saygın tıp dergilerinden biri olan Lancet'de 2014 yılında çıkan bir makalede bebek ve çocuk gelişimine zarar veren Klorpirifos'un derhal yasaklanması gerektiği belirtilmiştir.

Çeşitli akademik çalışmalarda Klorpirifos'un nörotoksik yani sinir sisteminin işleyişine zarar veren en önemli zehirli kimyasallardan biri olduğu belirtilmektedir.

Klorpirifos bebek ve çocuklarda nöro-davranışsal gelişim bozucu olarak nitelenen ve dünya genelinde kullanımı pek çok ülkede yasak olan 12 zehirli maddeden biridir. Yaş küçüldükçe zararlı etkisi arttığından, bebek ve çocuklar en duyarlı kesimdir.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Klorpirifos ithali ve Klorpirifos kullanılarak yapılacak tarım zehri üretimi 2016 Nisan sonu itibariyle durdurmuş ve Klorpirifos aktif maddesini içeren tarım zehirlerinin "Elma, armut, şeftali, bağ, patates, domates, biber, patlıcan ile meyve ve sebze" ürünlerinde kullanılmasını düzenleyen hükümlerin 08 Nisan 2016 tarihi itibariyle iptal edilmesine karar verilmiştir. Bu ürünlerin üretiminde kullanılacak Klorpirifos içerikli tarım zehirlerinin 31 Mayıs 2016 tarihine kadar piyasadan toplatılmasına ve satışının sonlandırılmasına karar verilmiştir.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ülke genelinde yaptığı kalıntı izleme çalışmalarında Klorpirifos kalıntısı tespit ettiği gıda ürünleri ile ilgili verileri açıklamamaktadır.

Gıda Mühendisi Bülent Şık'ın makalesinden edinilen bilgilere göre; Türkiye'den Avrupa Birliği ülkelerine ihraç edilen meyve sebze ürünleri klorpirifos kalıntısı içerip içermediği açısından kontrol edilmekte ve yapılan kontrollerde yasal mevzuata aykırı pestisit kalıntısı içerdiği tespit edilen ürünler iade edilmektedir. 2017 yılında iade edilen meyve sebze ürünlerinin üçte biri Klorpirifos kalıntısı içerdiği için iade edilmiştir. Bu bağlamda;

1) Geçtiğimiz yıl kalıntı izleme programı çerçevesinde kaç adet gıda ürünüde pestisit kalıntısı analizi yapılmıştır?

- 2) Geçtiğimiz yıl kalıntı izleme programı çerçevesinde kaç adet biber ürününde pestisit kalıntısı analizi yapılmıştır?
- 3) Biberde yapılan pestisit kalıntısı analizlerinde Klorpirifos kalıntısı analizi yapılmış mıdır?
- 4) Analiz yapma yetkisine sahip laboratuvarlar Klorpirifos analizi konusunda akredite midir?
- 5) Klorpirifos analizi yapan akredite laboratuvarlar Klorpirifos kalıntısı tespiti ile ilgili bir yeterlilik testine katılmışlar mıdır? Eğer katılmadıysa, bu analiz ile ilgili yetkinlikleri nasıl belirlenmektedir?
- 6) 3 Aralık 2014 tarihinde yürürlüğe giren “Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmelik” ile pestisitlerin uygulanması, satışı ve kayıtlarının tutulması konusuna düzenlemeler getirilmiş, bu yönetmelikle zirai ilaç bayilerinin stoklarında bulunan pestisitler, tarım ürünlerinde kullanılacak pestisitlerin rastgele değil de reçete ile satılması zorunlu kılınmıştır. 2015 yılındaki yasaklama kararı ile bayilerin stoklarında bulunan Klorpirifos’un bayilerden toplatılması gerekiyordu. Türkiye genelinde toplam kaç zirai ilaç bayisi vardır? Klorpirifos stokları bayilerden toplatılmış mıdır? Toplatılan klorpirifos miktarı ne kadardır?
- 7) Yasaklama kararı üzerinden 2 yıl geçmiş ve 2 yıl önce bayilerin stoklarında bulunan Klorpirifos zehri toplatılmış ise gıda ürünlerinde hala klorpirifos kalıntısı çıkıyor olmasını nasıl açıklamaktasınız?